

ሰንበት ዘትንሣኤ

ጢያ 27 2005 ዓ.ም. (5/5/2013)

“ይትፌሣሕ ሰማይ ወትትሐሠይ ምድር”

“ሰላመ ይጸጉ ለነገሥት ለአሕዛብ ወለበሐውርት”

መዝሙር: ይትፌሣሕ ሰማይ ወትትሐሠይ ምድር...

“ሎሚ አብ ሰማያት ዐቢይ ታሕንስ ኮይኑ እዩ፤ ምድሪ ከአ ብደም ክርስቶስ ተሓጺባ ፋሲካ ትገብር አላ፤ ትንሣኤኡ አብ ሰንበት ገበሮ ከም ነዳዲ እሳት ናብ ሲኦል ወረደ፤ አብኡ ነቲ ማዕጾ ሓጺን ሰበሮ፤ አብ ሳልሳይ መዓልቲ ንሞት ሰዓሮ ንኃይሊ ጸልማት አባረሮ” ይብል።

ንባባት አብ ቅዳሴ 1ቆሮ 15:1-20፤ 1ጴጥ 3:17-24፤ ግ.ሓ. 10:38-42፤ ዮሐ 20:1-18

ሰብከት: ቅድሚ ቅዳሴ

- (1) ወተንሥኦ እግዚአብሔር ከመ ዘንቃሕ እምንዋም፤ ወከመ ኃያል ወኃዳገ ወይን፤ ወቀተለ ጸሮ በድኅሬሁ።

“ሽዑ እግዚአብሔር ከምቲ ኻብ ድቃሱ ዚትንሥእ ሰብ ተንሥኦ፤ ከምቲ ነቢት ሰትዩ ዝዕንድር ጀግና ኾይኑ ተንሥኤ” መዝ። 78:65-66

ንባባት: ማቴ 28:1-ፍ፤ ማር 16:1-ፍ፤ ሉቃ 24:1-13

አብ ቅዳሴ:

- (2) ዛቲ ዕለት እንተ ገብረ እግዚአብሔር፤ ንትፈሳሕ ወንትሓሰይ ባቲ፤ አ እግዚአ አድህንሶ።“እቲአ እግዚአብሔር ዝገበራ ዕለት እዚአ እያ፤ ብአአ ንተሓጎስን ባህ ይበለናን፤ አ ጉይታ አድኅነና” መዝ 118: 24-25።

በዚ ብሩኽ መዓልቲ ንኹልኹም እንቋዕ አብ ብርሃነ ትንሣኤ አብጽሓኩም ንአኹምን ንኹሎም ቤተ ሰብኩምን ፈተውትን እዚ ትንሣኤ ሓዲስ ሕይወት ክርስቶስ አልቢሱ ቅድስና ዘልብስ፤ አብ ሃገርናን ዓለምናን ሰላም ዘውርድ ይግበረልና።

“ክርስቶስ ተንሥኦ እሙታን በዓቢ ኃይል ወስልጥን አሰሮ ለሰይጣን ይእዜስ ኮነ ፍሥሓ ወሰላም” እናበልና ክነዝይም እንከሎና አብ ትንሣኤ ክርስቶስ እንረኽቦ ተሓድሶን ፍጹም ዕርቂ ምስ አምላኽን ኢና እንዝክር። መድኃኔ ዓለም ክርስቶስ ንሞት ስዒሩ ዓወት ሕይወት አልቢሱና። ቅዱስ

ጳውሎስ ብዕሞቹ ምስጢር ትንሣኤ ዝተረድኤ “ክርስቶስ ዘይተንሥኤ እንተ ኾይኑ እምነትና ብላሽ እዩ” እናበለ ናይ እምነትና መሰረት ኣብ ትንሣኤ ምጳኑ ይገልጻልና።

ትንሥኤ ንኣዲስ ሕይወትን እምነትን ዝዕድም እዩ። ሓዋርያትን እተን ቀዳሞት ኣንስቲ ኣብ ምብሳር ትንሣኤ ዓቢ ተራ ዝተጸወታን እቲ ቀዳማይ ለውጢ ኣብኦም ዝተራእየ ካብ ጥሩሑ ዝጸንሐ መቓብር ኣብ ትንሣኤ፣ ካብ ምጥርጣር ናብ ጽኑዕን ዓቢ እምነት ምስጋር፣ ካብ ሃደምቲ ፈርሓት ምጳን ናብ መስከርትን ሰበኽትን ምጳን፣ ከይርኤኻ ምእማን እዩ።

ሕይወት ማርያም መግደላዊት ኣብነት ኩልና እዩ። ንሳ ንኢየሱስ ብልባ ኣሚና ስለ ዝተቐበለቶ ኣብቲ ዝተቐብረሉ ከይዳ ኣናድያቶ፣ ክሳብ እትረኽቦ ኣይደቀስትን ኣብ ጸልማት ኣብ መቓብር ኣብ ጀርዲን ኣብ መገዲ ኣብ ኩሉ ደልያቶ። ዝሊ ኹሉ ዝርእን ዝፈልጥን ኢየሱስ ማርያም ኢሉ ምስ ጸውዓ ሽዑ ኣለልያቶ። ሎሚ ንሕና ንኢየሱስ ክንደልዮ ኣብ ሕይወትና ክነእትዎ ይግብኣና። ከየለለናዮ እንከሎና ብመገዲ ከይሓልፈና ርኣና ክንክእል ኣሎና። ከም ማርያም ምስ ረኽብናዮ ንርእስና ጥራሕ ዘይኮነ ንኸማና ዝበሉ ሰባት ክነበስር ክርስቶስ ተኸዊልዎም ዓለም ከይርእዩ ከዊልዎም ዘለዉ ብርሃን ትንሣኤ ከስተማኛሩ እንልክኹም ንሕና ኣና። ኣብ ቤትና ኣብ ቍምስናና ሎሚ “ክርስቶስ ተንሢኡ” እዩ ንተሓደስ ንተግረኛ ንመሓሓር ኢልና ኣብ መኣዲ ፍቕሪ ትንሣኤ ክንጽመድ መዓልቱ እዩ።

ንዝተንሥኤ ክርስቶስ እንተ ዘይሰበኹ ወይለይ ዝበለ ጳውሎስ ሎሚ ሰበኽቲ ክርስቶስ ንሕና ስለ ዝኾና ኣብ ኩሉ ሰቢኸናዮ ኩልና ናቱ ኮና መለለይና ፍቕሪ ኮይኑ ክንርእ ናይ ነፍሲ ወከፍ ክርስትያን መጸዋዕታ እዩ። ኣሕዋተይ ሎሚ ልብስና ጥራሕ ጸርዩ ከይህሉ ልብና እውን ነጽሪ ኣብ ቅድሚ ክርስቶስ ንጹሕ ሕልናን ልብን ይሃልወና።

ኣብ ሓደ ዝንገር ጽውጽዎይ ሰለስት ቤተ ክርስትያን ከይዶም ዘይፈልጡ ሞቱ እሞ ኣብ ኣፍደገ መንግስተ ሰማይ ቅ. ጴጥሮስ ጸኒሕዎም ይብሃል። ቅ. ጴጥሮስ መንግስተ ሰማይ ክትኣትዉ እንተ ኮንኩም ሓንቲ ቀላል ሕቶ ክሓትኩም እየ ንኣኣ ዝመለሰ ክኣቱ እዩ ኢልዎም። ነቲ ቀዳምይ ሰብኣይ “ትንሣኤ ወይ ፋሲካ እንታይ ማለት እዩ? ኢሉ ሓቲትዎ። እቲ ሰብኣይ እዚ ቀሊል ሕቶ ‘ፋሲካ ሓደ ካብ ብዓለት ኣብ ወርኒ ኅዳር ዝውዕል ኩሉ ሰብ ብሓንሳብ ኮይኑ ዝስትየሉ ዝበልዓሉን ዝሰኽረሉን ዘመስግነሉን (Thanksgiving ማለቱ እዩ) እዩ ኢሉ መሊሱ። ተጋጊኻ ኢሉ ቅ. ጴጥሮስ ናብቲ ካልኣይ ሓሊፉ ሓደ ዓይነት ሕቶ “ትንሣኤ ማለት እንታይ ማለት እዩ” ኢሉ ሓቲትዎ። እቲ ኻልኣይ ሰብኣይ ክምልስ እንከሎ “ትንሣኤ ማለት ኣብ ወርኒ ታሕሣሥ ዝብዕል ሓንቲ ጽብቕቲ ሽልምቲ ኣም እንገብረሉ ህያባት እንቀባበሉል ናይ ኢየሱስ ልደት እነብዕለሉ እዩ ኢሉ መሊሱ። ቅ.ጴጥሮስ ናብቲ ካልኣይ ሓሊፎ እናጠመተ ርኣሱ እናነቕነቐ ተጋጊኻ በሎ። ኣብቲ ሳልሳይ ሰብኣይ ሰጊሩ ንስኻኸ ትንሣኤ ማለት እንታይ እዩ ኢሉ ሓቲትዎ? እቲ ሳልሳይ ሰብኣይ ፍሽኽ እናበለ ብርእስ ተኣማንነት ኣብ ቅ. ጴጥሮስ ኣብ ዓይኑ እናጠመተ ኣብኡ ቅርብ ኢሉ “ትንሣኤ ፋስካ” እንታይ ከምዝኾነ እፈልጦ እየ በሎ። ቅ. ጴጥሮስ ናይ ዘይምቕባል ገጽ እና ኣርኣየ እንከሎ እቲ ሰብኣይ ብምቕጻል “ትንሣኤ/ፋሲካ ዝብሃል ናይ ክርስትያን ብዓል ምስ ፋሲካ ኣይሁድ ዝመሳሰል እዩ ። ኢየሱስን ሓዋርያቱን ኣብ ሓሙስ ጽግቦ ብሓንሳብ እናበልዐ እንከሎ ብሓደ ካብ ኣርድእቱ ከም ዝተኻሕደ እሞ ኣብ ኢድ ሮማውያን ኣሕሊፉ ከምዝሃዐ። እቶም ሮማውያን ወሲዶም ኣብ መስቀል ሰቂሎም ኅኑ ብኩናት ወጊኦም ኣብ ርኣሱ ኣኸሊል እሾኽ ደፊኦምሉ፣ ክልቲኡ ኣእዳወን ኣእጋሩን ኣብ መስቀል ሸንኪሮም ሰቂሎም፣ ኣብ ጥቕኡ ዝነበረ ብዓቲ ብዓቢ እምኒ ዓጽዮም ቀቢሮም” እናበለ መሊሱ።

ቅ.ጴጥሮስ ተሓጊሱ ፍሽኽ እናበለ ርኣይዎ። እቲ ሰብኣይ ዘረብኡ ብምቕጻል “ዓመት ዓመት ዓቢ እምኒ ገልቢጥና ንኣልዮ እዚ ኸኣ ኢየሱስ መታን ክትንስእ እዩ. . . . ንሱ ጽላሎቱ እንተ ረኣየ ጌና ሽድሽተ ወርሒ ናይ ክረምቲ ኣሎ ማለት እዩ” በለ ይብሃል።

ክርስቶስ ዘይተንሥኤ እንተ ዝከውን እሞ ንሓዋርያቱ ዘይተራእዮም እንተ ዝኸውን ሎሚ ክርስትና ኣይምሃለወን ሓደ ካብዞም ሰባት ከኣ ነቲ ሕቶ ኣብ ምምላስ ኣይመተጋዦን። ድሕሪ ሞት ኢየሱስ እቲ ዝነበረ ተስፋታት ኣርድእቱ በኒኑ ኩሎም መብዝሕትኦም ተሓቢኦምን ሓዲሞም ከይደምን።

እቲ መስሕ ኢሎም ዝገመትዎ መይቱ ሞቱ ኸአ ጨካን ሞት ኣብ መስቀል ተሰቂሉ ከም ሓደ ዝበነኛ መይቱ። ክርድእዎን ክቅበልዎን ኣይክኣሉን። ብኹሉ ዝፈሸለ ኮይኑ ተራእይዎም።

እዚ እዩ እቲ ዝተፈጸመ ንኹልና ክንርድኦ ዝኹብደና። ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ንጹር ሓድነት ዝለበሰ ብዛዕባ ትንሣኤ ዝነግር ኣይንረክብን። ከምዝእመን ዝገበሩ እዞም ተሓቢኦም ብኹሉ ተስፋ ቆሪጾም ዝነበሩ ጨሪሾም ቀይሮም። ካብኦም ሓደ ጥራሕ ዘይኮነ ኩሎም ቀይሮም። ነቲ ዝተንስኤ ጎይታ ኣብ ሕይወቶም ርእየዎ፣ ካብቲ ተሓቢኦምሉ ዝነበሩ ወጺኦም እቲ ኢየሱስ መን ምዃኑን እቲ ብዛዕብኡ ኩሉ ዝተባህለ ሓቂ ከምዝኾነ ክርድኡ ክኢሎም።

ብዛዕባ ትንሣኤ ክንሓስብ እንከሎና ብዙሕ ጊዜ ድሕሪ ትንሣኤኡ ዝነበሮ ሰውነት ኣብ ኢዱ ናይ ሽንካር ምልክት ኣብ እግሩ ጎኑ ክንርኢ ኢና እንደሊ። ኣብ ወንጌል ገናጺልና እንተ ረኤና ግን ድሕሪ ትንሣኤ ኩሉ ግርማኡ ተቐይሩ ይብሉና። ከምቲ ቀደም ዝነበሮ ኣይኮነን። ክርኣ ይክኣል ክጠፍእ ኸአ ይክኣል፣ ካልእ ክመስል ይኸእል ሽዑ ክልለ ኣይክኣልን፣ ይበልፅን ክትንክፍዎ ይክኣልን። እዚ ክትርድኦ ሓዲስ እዩ። ኣርድእቱ ኣብ ኩሉ የለልይዎ ነሮም ኣብኡ ኣሚናም ሽዑ ቀይሮም። ካብ ፈራሓትን ሃደምትን ኣብ ኩሉ ፋሕ ዝበሉን ኣብ ሓደ ተጠርኒፎም በቲ ዝተገብረ ዝድነቹ ነቲ ዝኣመንዎ ምስ ካልኣት ክካፈልዎን ፍቕሮምን ርድኢቶምን ከካፍሉ ጀሚሮም። እዚ እዩ ትንሣኤ ዘምጽኦ ተአምራት።

ነዚ ከየስተውዓልና ክንሓልፎ ኣይግባእን። ኣብ ነፍስወከፍ እዋን ኣብ እንዝክረሉ ጊዜ ከም ሓዋርያት ክንድነቕን ክነስተንትንን እሞ ብዛዕብኡ ክነግርን ይግብኣና። ቤተ ክርስቲያን ነዚ ኣብ ልብና ክነሕድሮ ኢላ ኣብ ጾም ኣርብዓ ብሓፈሻ ኣብ ሶሙነ ሕማማት ከአ ብፍሉይ ክንዝክሮ ትነግረና። ነዚ ሰናይ ዜና ዓቢ ዜና ትንሣኤ ክነስምዕ ክንበራብር ኣሎና። ከምቲ እተን ኣንስቲ ጥርሑ ዝጸንሑን መቓብር ዘገረምን ንሕና ኸአ ትንሥኤ ክርስቶስ ከገርመና ኣለዎ። ምግራም ኣብ እምነት እዩ ዘበጽሕ። ከምቲ ንሰን ዝተቐየራ ንሕና እውን ሎሚ ክንቅየር እሞ ንስብከት ክንወፍር ንሕተት ኣሎና።

ኣብ ኦሪት ዘፀኣት እስራኤላውያን ከመይ ኢሎም ካብ ባርነት ከም ዝወጹ ነንብብ። እግዚኣብሔር መልአኹ ልኢኹ ካብ ሞት ኣድሒንዎም፣ ንባሕሪ ኤሪትራ ሰጊሮም። ኣብ ጉዕዞ በረኻ ለይቲ ብዓምዲ እሳት ብቀትሪ ብደመና ይመርሑም ከምዝነበረ ሎሚ ንኣና ደቂ ሓዲስ ኪዳን ኢየሱስ ምእንታና ዝሓመመ ዝሞተን ዝተንሥኤን ነቲ ብጥምቀት ዝጀመርናዮ ጉዕዞ እምነት ሎሚ ሓዲስናዮ ክንርከብ ነዚ ብሩኽ ትንሣኤ ከም ምኽንያት ተጠቐምና ክንቅይር ንሕተት ኣሎና። ብጥምቀት ኣብ ምድሪ ተስፋ ዝኾነ ኣብ ኢየሱስ ዘሎና እምነት መጺእና። እዛ ሎሚ እነብዕላ ዘሎና ለይቲ እያ ኣብ ብርሃን ኣብጺሓትና፣ እዚኣ ለይቲ እያ ሕድገት ኃጢአት ኣውሂባ ደቂ ሰማይ ዝገበረትና። ቅዳውሎስ ነዚ ክገልጸልና እንከሎ “ኣብ ሞቱ እንካፈል ካብ ኮና ኣብ ትንሣኤኡ ኸአ ክንካፈል ኢና። ኢየሱስ ንሞት ስዒርዎ እዩ ንሕና እውን ንሞት ክንስዕራ ኣሎና”።

ንሕና ደቂ ትንሣኤ እምነትና ትንሣኤ እዩ። እምነትና ወላ እኳ እዚ ኩሉ እንርእዮ ክፍኣት ይኸበበና፣ ኩሉ ባህርያዊ ዕንወታት ይውረደና፣ ድኽነት፣ ጥመት፣ ናይ ዓለም ግፍዒ ኩሉ የጽብበልና ኣብ ትንሣኤ ብዘሎና እምነት ኩሉ እዚ እንርእዮ ክበንን እዩ። ንሕና ከም ኢየሱስ ንሕና ተሓዲስና ክንትንሥእ ኢና። ዝተሓደሰ ሕይወት ከመጽእ እዩ ምኽንያቱ ንኢየሱስ ኣብነትና ገርና ንገዛ ርእስና እነዕርጎ መስዋዕቲ ስለ ዘሎና።

ናይ ሎሚ ወንጌል ብዛዕባ ትንሣኤ ክርስቶስ ዘይኮነ ብዛዕባ ጥርሑ ዝጸንሑ መቓብር እዩ ዝነግረና። ኣብዚ ምድሪ እንከሎና ንዝተንስኤ ኢየሱስ ዝርእዮ ዘሎ ኣይመስለንን። እምነትና ካብቲ ዘይርኤ ክንጅምሮ ኣሎና። “ካብ ጥርሑ ዝጸንሑ መቓብር”። ኣብ ትንሣኤ ክርስቶስ ምእማን ካብ መጀመርያ ካብ ጥርሑ ዝጸንሑ መቓብር፣ ካብ ንብዓት ማርያም መግደላዊት፣ ካብ ቀስ ብቐስ ዝዓበዩ እምነት ናይ ተኸተልቱ ክጅምር ኣለዎ። እምነትና ካብቲ ጥርሑ ዝጸንሑ መቓብር ክንወስዶ ኣሎና። እዚ ነቲ እነማዕብሎ ዘሎና እምነት ከም ምልክት ይኹነና። ከም ጴጥሮስን ከም እቲ ዘፍቅሮ ረድእን እምነትና ቀስ ብቐስ ክዓቢ ካብ ጥርሑ ዝጸንሑ መቓብር ኣብ ዝዓበዩ እምነት ክንበጽሕ እዩ። ንሞት ስዕርና ኣብ መንግስቱ ምስኡ ክንከውን ክንቅየር ክንሕደስ ኣሎና።

ሓደ ሰባኻይ ከምዝበሎ “ዝግበየ ናይ ትንሣኤ ሓቂ እቲ ንሕና ድሕሪ ሞት እንነብሮ ሓዲስ አይኮነን፤ እዚ ግቢ ነገር አይኮነን፤ እቲ ዝግበየ ነገር ሎሚ ንሕና ኣብ ክቡር ሕይወት ንነብር ኣሎና ምኽንያቱ ንዘለዓለም ክነብር ኣና።

እንቋዕ ጥርሑ ዝጸንሐ መቃብር ኣርአየና! እዚ እዩ እቲ ሰናይ ዜናን ዝበለጸ ዜና ሎሚ እነብዕሎ ዘሎና።

ምስጢር ትንሣኤ ልዕሊ ኩሉ ዝአመነት ማርያም ኣደ ኢየሱስ እያ ንሳ ወዳ ኣብ ቀራንዮ ክስዋእ እንከሎ ምስኡ ኣብ መስዋእቱ ትሳተፍ ነራ። ንሰማያዊ ኣቦ ፍቓድካ ይኹን እናበለት ናይ መጀመርያ ምስዋዕቲ ኣዕሪጋ ክንብል ንክእል። መስዋዕቲ ክርስቶስ ኣብ ትንሣኤ ዘብጽሕ ምዃኑ በቲ ዝሓደራ መንፈስ ቅዱስ ተገሊጽዎ እዩ ስለዚ ንወዳ ክስዋዕ ክትርእዮ እንካለ ብርሃን ትንሣኤ ኣብኣ የብርሃ ስለ ዝነበር ክትበኪ ክትጉሂ ወንጌላውያን ኣይነግሩና። ንሳ ምእንቲ ሕድገት ኃጢአት ኢላ ንወዳ በጃ ክሓልፍ ፍቓደኛ ኮይና። ሎሚ ንሕና ደቃ ኣብ እግሪ መስቀል ደቃ ክንከውን ዝተላበወና ናይ ውልዱነት መብጽግና ክንሕድስ ሓግዝና ንበላ። ንብርሃን ትንሣኤ ወድኺ ተኻፈልቱ ክንከውን ሓግዝና። ኣብ ኩሉ ደቂ ትንሣኤ ኮና ንዝኣረገ ውዱቕ ጠባይና ቀይርና ብሓዲስ እምነትን መንፈስን ሰበኽትን መስከርትን ክንከውን ለምንልና ንበላ።

ካብ ሞት ዝተንሥኤ ክርስቶስ ካብ ኃጢአትና ኣተንሢኡ ሰበኽቲ ወንጌሉ ይግበረና።

ብሩኽ ብዓለ ትንሣኤ ንኹልና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ